

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Index

Voorwoord	2
De jongeren vertellen...	4
De medewerkers	12
Cijfers en interpretatie	14
Nieuws van ...	26
Activiteiten en ontwikkelingen	32
Slotwoord	36
Minor-Ndako dankt	38
Colofon	40

Voorwoord

2

Beste lezer,

2007 was voor Minor-Ndako een jubileumjaar, want 5 Jaar Minor-Ndako, 5 jaar opvang van niet-begeleide minderjarigen, 5 jaar zwoegen, zweten en plezier maken. Reeds een eerste lustrum en het is nochtans alsof het gisteren was dat we met enkele mensen van De Overmolen VZW besloten om een opvanghuis voor niet-begeleide minderjarigen op te starten. Intussen zijn we ouder en wijzer geworden en is de werking uitgegroeid van een kleine organisatie tot een middelgrote. De tijd dat we 15 jongeren onderdak verschafden in de Priemstraat ligt al enkele jaren achter de rug. Vandaag kunnen in Minor-Ndako 20 tieners terecht, daar bovenop nog eens 16 in begeleid zelfstandig wonen en sinds begin 2008 zijn we van start gegaan met de opvang van 10 0-12-jarigen. Alles samen worden 46 jongeren begeleid. Een grote verantwoordelijkheid, die dagelijks gedragen wordt door een sterke ploeg en ondersteund door gedreven bestuurders.

Vandaag bestaat Minor-Ndako uit vier deelwerkingen. We hebben nu een benjamin-, een minor-, een major- en een BZW-werking. Dit betekent ook de introductie van een ander organisatiemodel. Aan de uittekening ervan hebben we het afgelopen jaar met de raad van bestuur ettelijke uren besteed. Het ging in voege begin 2008 en we hopen dat de implementatie ervan vlekkeloos kan verlopen. Het personeel ziet het nieuwe model best zitten en we hebben er dan ook alle vertrouwen in.

Met de uitbreiding hebben we er ook een extra locatie bij. De oudsten hebben opnieuw het centrum van Brussel veroverd. Ze zijn er opgetogen over omdat het de breuk met de eerste opvang groter maakt en omdat in de stad de meeste van hun sociale contacten plaatsvinden. Het is een stimulans om zich voor te bereiden op zelfstandig wonen. 5 jaar laat je niet zomaar voorbijgaan. Het werd gevierd met een dubbelfeest.

Vooreerst was er het praatcafé-de-luxe. De meer dan 200 deelnemers, voornamelijk vrienden en kennissen van de jongeren, hebben via dans, muziek, een gezellige babbel, uitwisselingen van gedachten en culturen, een hapje ... geproefd van het enthousiasme van de jongeren en de begeleiders van Minor-Ndako.

Het feit dat ook verschillende mensen uit de buurt aanwezig waren, geeft aan dat deze warmte en dit enthousiasme ook op hen afstraalt. Het is een heel ander verhaal geworden dan de terughoudendheid en het scepticisme die heersten toen Minor-Ndako zich in de Vogelenzangstraat vestigde. Het is plezierig dat te voelen en te ervaren dat er deugddoende relaties zijn opgebouwd met de mensen uit de wijk. Was men in den beginne in de buurt wat op zijn hoede, vandaag is men er gerust in, alhoewel er zo nu en dan nog wat akkefietjes zijn. Maar mensen die zelf kinderen hebben, kennen dat: puberende tieners gaan zo nu en dan eens uit de bol. En dat is maar goed ook.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Voorwoord

Het tweede luik van dit dubbelfeest vond plaats op 16 november 2007. Toen stelde onze directeur, Margot Cloet, haar eerste boek voor: Voldongen feit. Over buitenlandse niet-begeleide minderjarigen, de opvang en de begeleiding. Dit manuscript, dat werd uitgegeven door Garant, geeft aan dat Minor-Ndako de afgelopen jaren veel heeft geïnvesteerd in het denken rond de opvang van deze jongeren. De boekvoorstelling heeft dan ook één grote symbolische betekenis: kwaliteit als waarmerk van de werking.

Het is duidelijk dat niet begeleide minderjarigen meer zijn dan een juridisch statuut, ze zijn eerst en vooral kind, jongere. Ik hoop dat de beleidsmakers deze visie zullen delen wanneer rond deze doelgroep de federale overheid en de gemeenschappen samen rond de tafel zitten.

Beste lezer, welkom bij de terugblik op 2007.

Laat je onderdompelen door wat de directie, de begeleiders en de jongeren te vertellen hebben. Hopelijk kan het helpen om het eenzijdige beeld dat de media vaak over hen geeft bij te stellen en je je geest te verruimen.

Ik wens jou een inspirerende lezing toe.

Herwig Teugels,
Voorzitter

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
De jongeren vertellen...

De jongeren vertellen...

Interview Claire, woont zelfstandig sinds oktober 2007.

– Mon nom est Claire. Je viens de Cameroun. Je vis à Bruxelles maintenant. Voila. C'est ça, c'est moi. Je ne sais vraiment pas quoi dire encore.

– Je ne crois pas que c'est tout ce que tu peut dire sur toi. Normalement tu sais me raconter des histoires intéressantes.

– Oui. Mmmm. J'habite déjà deux ans en Belgique. Je vais à l'école. Je fais du stage. Je parle déjà un petit peu le Néerlandais. Mais le Néerlandais me donne mal à la tête, hein, vraiment! C'est difficile!

Peut-être une fois, je vais retourner au Cameroun, quand je suis un peu plus âgée. In sja Allah.

– Tu n'est pas musulmane, mais un 'In sja Allah' est toujours à ça place, non?

– Oui! [rigole] Hmmm. Quoi dire encore? J'aime la Belgique, mais le Cameroun me manque aussi! Il y a vraiment une grande différence de culture! J'ai quand même déjà des amis ici, mais vivre seule reste très dur. C'est vraiment difficile, c'est un univers nouveau. Mais dans l'été, c'est super! A ce moment je me sens libre! Et, pendant le printemps, la Belgique est belle! Toutes les feuilles des arbres, les fleurs, aaah!

– Tu te sens libre maintenant?
– Oui, vraiment!
– Ah, et la bouffe. Le manger Belge c'est WENNEN!

– Tu as le sentiment qu'il y a une grande différence entre les jeunes avec des racines à l'étranger et des jeunes Belges? Où tu n'as pas vraiment l'impression que l'histoire qu'on porte avec soi donne des différences entre les jeunes?

– Bwah, la différence entre les jeunes n'est pas grande. Surtout ici à Bruxelles, on ne se sent pas 'l'autre'. Il y a beaucoup de nationalités, beaucoup de différences... Les gens ne le voient pas. Et aussi, j'ai la chance de parler déjà le Français! Mais, avant, quand j'étais à Chimay, c'était autre chose. Les gens là-bas sont plus 'fermés', et dans un village où tous les gens sont blanc, on le voit, on ne se sent pas comme les autres. Mais en tout cas, j'aime la Belgique! Ce n'était pas un choix d'arriver ici, mais je suis contente de vivre en Belgique! Il fait bien ici.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

De jongeren vertellen...

6

Dag,

Ik ben Christina Samba en ik woon al 6 maanden in een studio in Minor-Ndako. Ik heb ook gewoond in de leefgroep voor 3 maanden. Ik heb ook gewoond in Sint Niklaas asielcentrum en ook 2 weken in Steenokkerzeel.

Ik ben 17 jaar en ik ben van Angola (Cabinda). Ik spreek Portugees en een klein beetje Nederlands en Frans ook.

Ik ga naar school en dat is belangrijk voor mijn toekomst.

Ik vind dat Minor-Ndako is heel goed centrum en klein ook en het is ook een mooi centrum. De mensen die werken zijn heel goede begeleiders. Niet alleen begeleiders maar de kinderen zijn ook goed. Ik ben blij omdat ik zit in Minor-Ndako. Ik vind dat mijn leven is beetje beter omdat ik ben in Minor-Ndako en de mensen van Minor-Ndako helpen mij. Ze helpen met de school en met de asielpcedure en met praten over mijn leven. Er zijn veel activiteiten voor de kinderen. Het is rustig centrum. Soms is het moeilijk maar het leven is zo, het is niet altijd gemakkelijk. Mensen moeten solidair zijn, elkaar helpen, luisteren en elkaars mening respecteren.

Christina, 17 jaar – Angola

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

De jongeren vertellen...

Hallo, ik ben Pato. Ik zit al 7 maanden in Minor-Ndako. Hier zijn er niet veel regels in Minor-Ndako. Soms is hier leuk soms niet. Ik heb een heel leuke IB maar ik zaag de hele tijd op mijn IB en dat is niet leuk voor mijn IB. Ik ben 13 jaar, ik ben de Benjamin in deze groep. Mijn groep is een heel leuke groep vind ik. We doen leuke activiteiten in Minor-Ndako. En de begeleiders zijn leuk maar sommigen niet.

Pato, 13 jaar – Marokko

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
De jongeren vertellen...

8

Hallo. Ik ben 11 jaar. Ik vind Minor-Ndako is leuk maar ook soms niet leuk. De activiteiten zijn leuk soms saai. De assistenten zijn leuk. De kinderen zijn cool.

Sunshine, 11 jaar – Ghana

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

De jongeren vertellen...

Hallo! Ik ben iemand die jullie niet kennen. Ik kom uit Rusland. Ik ben 17 jaar. Minor-Ndako das heel mooie centrum en ook leuke (alleen als je kent iedereen heel goed). Ik ben niet echt lang in Minor-ndako. Alleen 3 maanden.

Micha, 17 jaar – Rusland

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

De jongeren vertellen...

10

Mike is mijn naam

Ik ben bijna 2 weken in Minor-Ndako

Natuurlijk was ik blij dat ik hier ben gekomen!

Op de kamer van mijn kleine broer

Regelmatig moeten we kuisen, douchen, helpen

Nergens anders is hetzelfde zoals hier

De deur van onze kamer mag niet op slot zijn

Altijd respect tonen aan assistenten en ook aan onze vrienden

Kinderen van verschillende landen samen wonen zonder ruzie!

Ongelukkig ben ik niet.

Mike, 16 jaar – Marokko

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
De medewerkers

12

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

De medewerkers

De medewerkers

Op 31.12.2007 zag het personeelsplaatje er, na de uitbreiding en de reorganisatie, als volgt uit

Margot Cloet	Directeur
Hilde Houthuys	Directie-assistente
Annelies Huybrechts	Psychologe
Teun Degans	Jurist
Martine Neckebroeck	Administratief medewerker
Annemie Jacquemyn	Keukenverantwoordelijke
Jema Oikhad	Poetsvrouw
Barry Alhassane	Klusjesman
Koen Beckx	Hoofdbegeleider Minor
Marie Vandendriessche	Begeleider Minor
Line Mestré	Begeleider Minor
Florian Van Campenhout	Begeleider Minor
Patrick Sanchez	Begeleider Minor
Kerstin Thijs	Begeleider Minor
Lieselotte Frederickx	Hoofdbegeleidster Major
Maarten Goossens	Begeleider Major
Rudy Cooreman	Begeleider Major
Kleo Dubois	Hoofdbegeleider Minor-Ndako BZW
Steven Steven	Begeleider BZW
Roel Reubens	Begeleider BZW
Sigrid Termont	Begeleider BZW (zwangerschapsonderbreking)
Peter Cuyvers	Hoofdbegeleider Benjamin
Dogbe Kodjovi Teko	Begeleider Benjamin
Moens Hannah	Begeleider Benjamin
Karen Depaepe	Begeleider Minor – Contextbegeleider Benjamin
De Ruyck Karolien	Begeleider Kamertraining
Anne Sonck	Vrijwilliger
Peter Boonen	Vrijwilliger

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Cijfers en interpretatie

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Cijfers en interpretatie

Cijfers en interpretatie

In 2006 is Minor-Ndako ingrijpend veranderd. De residentiële werking kreeg een belangrijke capaciteitsuitbreiding wat aanleiding gaf tot een opdeling in twee leefgroepen. Daarnaast kregen we ook groen licht om een volwaardige dienst Begeleid Zelfstandig Wonen op te richten. In 2007 wordt de impact van deze veranderingen duidelijk in de statistieken.

Eind 2007 kreeg Minor-Ndako nog een erkenning van 'Benjamin', een niet categoriale afdeling gericht op opvang en begeleiding van kinderen tussen 0 en 12 jaar. Deze nieuwe opdracht plaatst de werking voor een grote uitdaging.

In wat volgt maken we waar nodig een onderscheid tussen de begeleiding van jongeren in de onderscheiden residentiële leef- en begeleidingsvormen (Benjamin, Minor, Major en kamertraining), en de ambulante werking (Minor-Ndako BZW)

15

Aantal aanmeldingen

Aantal aanmeldingen:	84
Benjamin	10
Leefgroepen (Minor, Major) en kamertraining)	49
Begeleid Zelfstandig wonen	25

Aantal begeleidingen

Aantal begeleidingen: 70

Opgedeeld naar de verschillende leefvormen:

- Benjamin werd in 2007 bevolkt door 2 baby's
- In Minor kwamen 36 jongeren rechtstreeks terecht
- In Major werden 6 jongeren rechtstreeks opgevangen, maar kwamen ook 9 jongeren terecht die doorstroomden Minor.
- Op Kamertraining werden 9 jongeren begeleid, waarvan er 6 eerst een tijdje in de leefgroep hadden verbleven
- Ten slotte werden 23 begeleidingen opgestart in het kader van Begeleid Zelfstandig Wonen.

Aantal voortgezette begeleidingen: 22

Van het totaal aantal begeleidingen (72) zijn er 22 voortgezet, die werden overgenomen uit 2006 (en 1 uit 2005). 20 van hen verbleven in de residentiële leefvormen, terwijl 2 jongeren naar BZW doorstroomden.

Aantal nieuwe begeleidingen: 48

Het aantal nieuwe begeleidingen in 2007 was 48. Hiervan zijn er 25 opgestart in de leefgroepwerkingen voor buitenlandse niet-begeleide minderjarigen, 2 in Benjamin en 21 in Begeleid Zelfstandig Wonen.

Het is duidelijk dat de sterke stijging van het aantal begeleidingen binnen Minor-Ndako toe te schrijven valt aan het ruimere aanbod dat Minor-Ndako ontwikkelde. De uitstroom naar andere voorzieningen of verblijfsmogelijkheden blijft naar gewoonte bijzonder moeilijk aangezien de gehele Bijzondere Jeugdzorg met wachtlijsten blijft kampen. Ook de complexer wordende hulpvraag van jongeren en de toename van psycho-sociale en psychologische problemen bij de jongeren die we begeleiden, blijven redenen van de moeilijke uitstroom.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

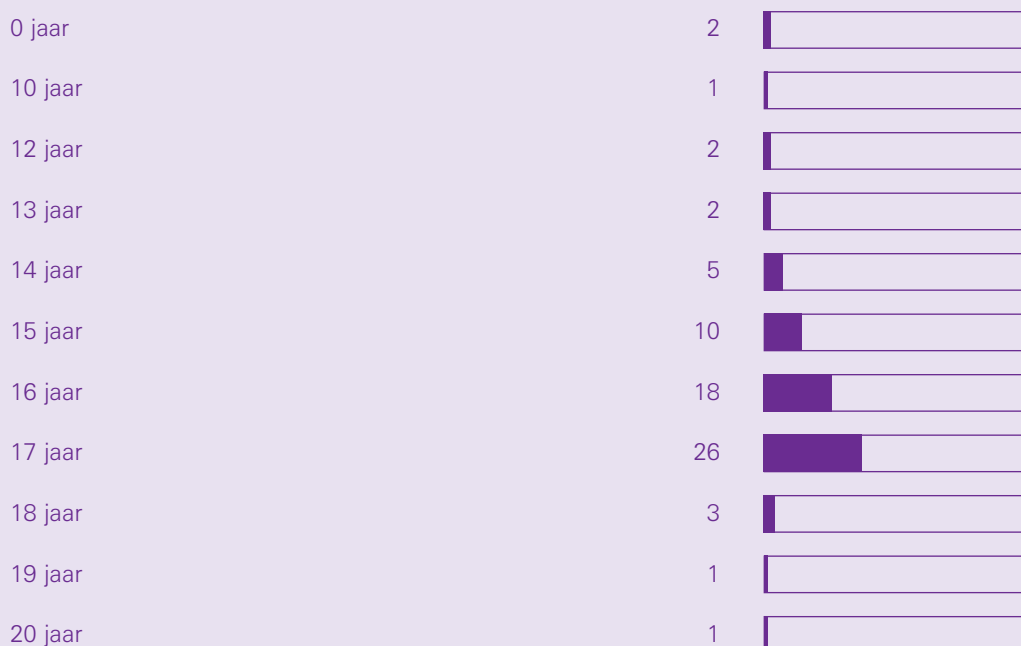
Cijfers en interpretatie

Aantal begeleidingen

70

Leeftijd bij opname

Leeftijd

	2003	2004	2005	2006	2007
- 16 jaar (22)	45,35 %	53,49 %	57,10 %	42,50 %	31,43 %
+ 16 jaar (48)	52,33 %	46,51 %	42,90 %	57,50 %	68,57 %

De trend die zich in de afgelopen jaren al aftekende zet zich ook door in het jaar 2007: we begeleiden steeds minder -16-jarigen. De enorme stijging van het aandeel +16 (en zelfs +17) in het afgelopen jaar, wordt verklaard door de opstart van de BZW –dienst. De regelgeving voorziet dat jongeren pas vanaf 17 jaar op Begeleid Zelfstandig Wonen kunnen. De opstart van de BZW-dienst leidde tot een instroom van 21 ‘nieuwe’ 17 jarigen

Indien we enkel kijken naar de begeleidingen in de residentiële werking (zonder BZW), blijft het aandeel -16/16+ rond de 50 % schommelen, hetgeen een lichte daling is tegenover 2006. Ook deze daling kan verklaard worden door de BZW –uitbreiding: de oudere jongeren kunnen doorstromen naar de ambulante afdeling waardoor er weer plaatsen vrij komen voor – 16 jarigen. De BZW –dienst begeleidde 76,66 % van het aantal +17 jarigen die binnen Minor-Ndako werden opgevangen.

Minor-Ndako blijft ervoor kiezen om de meest kwetsbare jongeren voorrang te geven. Leeftijd kan een indicatie zijn, maar ook de psychologische situatie van de jongere. In het voorbije jaar ontwikkelden we methoden van opvang en begeleiding voor niet-begeleide minderjarigen die zwanger zijn of een kind hebben.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Cijfers en interpretatie

Aantal begeleidingen 70

Geslacht

Geslacht

Meisjes 33

Jongens 37

17

	2003	2004	2005	2006	2007
meisjes	25,58 %	44,19 %	47,20 %	47,50 %	47,14 %
jongens	74,42 %	55,81 %	52,80 %	52,50 %	52,86 %

Opmerking: De eerste 2 jaren na de opstart was er een duidelijke meerderheid van jongens, sindsdien blijft de verhouding tussen jongens en meisjes ongeveer gelijk. We blijven in ons opnamebeleid streven naar zo divers mogelijk samengestelde groepen, zeker wat de residentiële afdelingen betreft. Op deze manier functioneren de door ons ontwikkelde leef- en begeleidingsvormen het beste.

Aantal begeleidingen 70

Verwijzers

Instantie

Comité voor Bijzondere Jeugdzorg 65

Jeugdrechtbank 5

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Cijfers en interpretatie

Aantal begeleidingen

70

Voogden

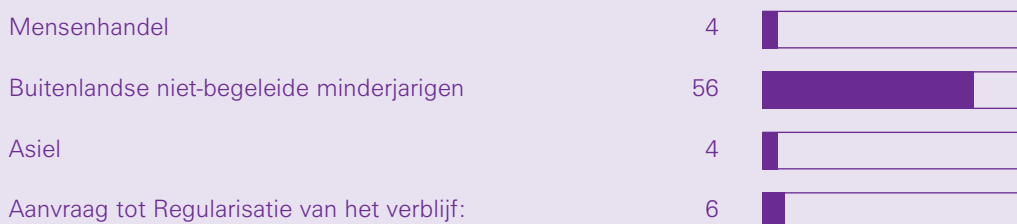
Van de 70 jongeren die in 2007 werden begeleid waren er 59 voor wie er een voogd was toegewezen door de Dienst Voogdij en 11 zonder een voogd.

- De wet met betrekking tot de voogdij definieert de buitenlandse niet begeleide minderjarigen op een wijze waardoor onverzeld minderjarigen die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie niet als niet begeleide minderjarige vreemdelingen worden beschouwd. In 2007 werd de Unie uitgebreid met Roemenië en Bulgarije. In België duiken nog regelmatig alleenstaande minderjarigen uit deze landen op. Zij hebben volgens het IVRK wel recht op opvang en tijdelijke bescherming, maar vallen buiten het bereik van de wet met betrekking tot de voogdij over NBMV en, strikt genomen, buiten het categoriale opvangnetwerk. Minor Ndako heeft in 2007 2 minderjarigen opgevangen die in deze situatie verkeerden.
- Van 1 jongere leven de ouders in België, waardoor de betrokkene niet als NBM beschouwd wordt en geen voogd kreeg toegewezen.
- Daarnaast bood Minor-Ndako ook voortgezette hulpverlening aan jongeren die inmiddels meerderjarig zijn geworden en daarom niet meer in aanmerking komen voor het NBM –statuut en de voogdij.
- Tenslotte zijn er bij deze 11 jongeren zonder voogd ook de 2 baby's waarvan de moeder als NBM bij Minor-Ndako was opgevangen en begeleid. Zij waren meteen de eerste opnames binnen de nieuwe afdeling Benjamin.

18

Procedure

Soort van procedure

Opmerking: bij deze 56 procedures voor NBM zijn ook de 2 kinderen bijgeteld die automatisch de procedure van hun – minderjarige – moeder volgen, 1 minderjarige die kort na zijn aankomst bij Minor-Ndako meerderjarig is geworden en 1 minderjarige die slechts kortstondig in België was voor medische zorgen.

Het overgrote deel van de begeleidingen situeert zich in de beschermingsprocedure voor Buitenlandse Niet-Begeleide Minderjarigen. Dit is niet verwonderlijk aangezien Minor-Ndako een categoriale voorziening is, die zich specifiek richt op de opvang van NBM die geen asiel aanvragen. Door een wijziging in het opvangbeleid is er een tendens om de kunstmatige opdeling niet begeleide minderjarigen (Gemeenschappen) / alleenstaande minderjarige asielzoekers (federaal opvangnetwerk) te verlaten. Het zou wenselijk zijn om tot een samenwerkingsakkoord te komen tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en de doorverwijzing voortaan te laten gebeuren op basis van de hulpverleningsnoden.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Cijfers en interpretatie

Aantal begeleidingen 70

Afgifte documenten

Asielprocedure 4

Attest van Immatriculatie 3

BIVR (bewijs inschrijving in het vreemdelingenregister) 1

Procedure Niet-Begeleide Minderjarigen 51

Verlenging Bevel tot Terugbrenging (Bijlage 38) 3

Verlenging Aankomstverklaring 31

Aankomstverklaring waarna BIVR tijdens verblijf 12

BIVR 5

Procedure Mensenhandel 4

Attest van Immatriculatie 1

BIVR 3

Regularisatieprocedure 7

Attest van Immatriculatie 1

Regularisatieprocedure opgestart 6

Opmerking: deze jongeren zijn meerderjarig en zitten in afwachting van een uitspraak over hun verblijfsaanvraag zonder verblijfsdocumenten. Hier rekenen we ook de jongere bij die samen met de ouders een regularisatie heeft aangevraagd.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Cijfers en interpretatie

Aantal begeleidingen

70

Heropnames

Aantal heropnames: 2

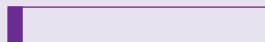
Indien de 4 verschillende procedures worden opgeteld, komen we slechts aan 66 begeleidingen. Dit is als volgt te verklaren: de 2 heropnames worden niet dubbel geteld, we hielden enkel rekening met de procedure waarin de jongeren zich bevonden na de heropname. Ook de 2 kinderen van bewoonsters rekenden we niet mee, aangezien zij automatisch de procedure van hun moeder volgen.

20

Procentueel

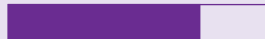
Asielprocedure

4

Procedure voor Niet-Begeleide Minderjarigen:

51

Procedure Mensenhandel:

4

Zonder procedure:

6

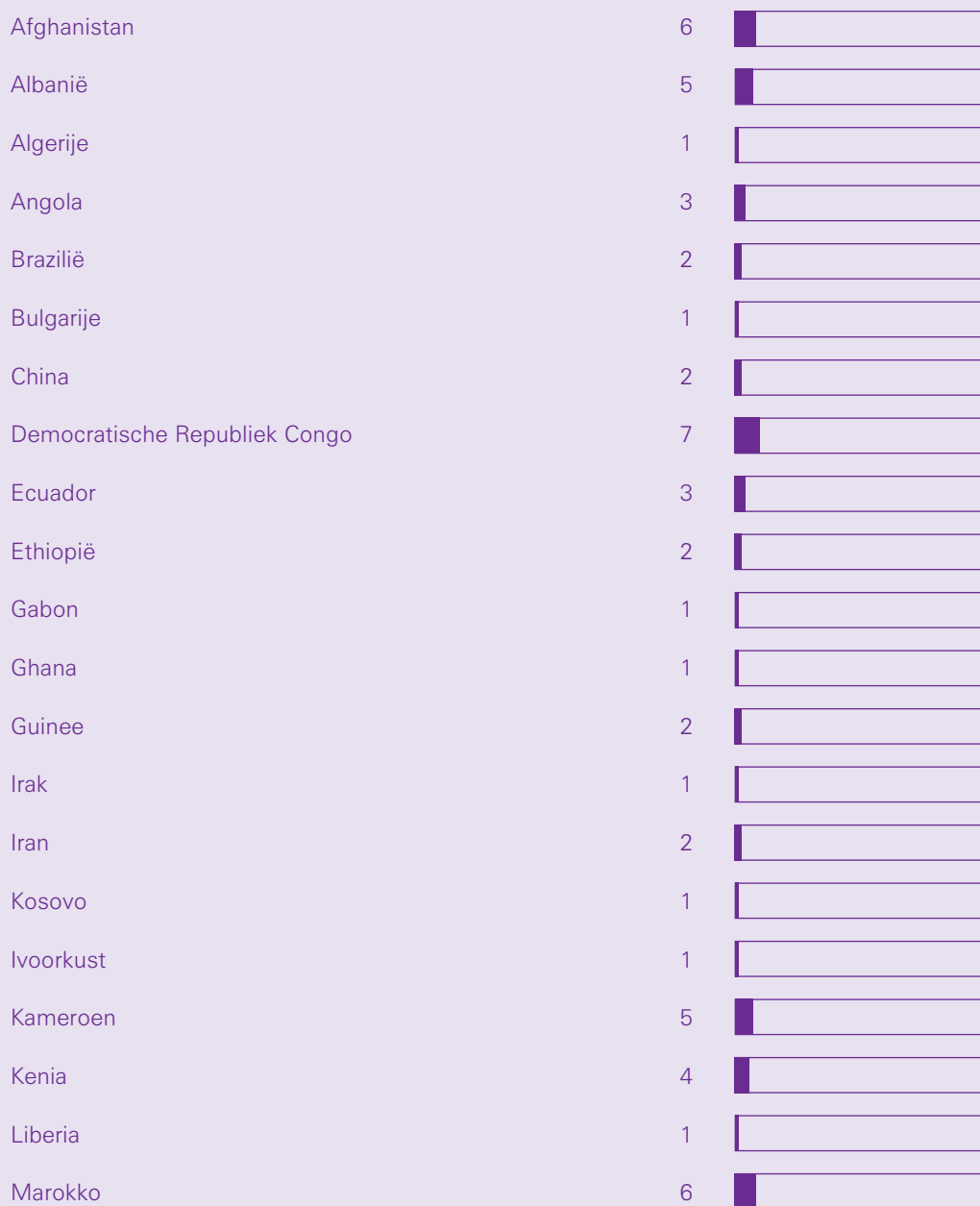
Veruit het grootste deel van de jongeren geniet een tijdelijk verblijfsrecht op basis van de beschermingsprocedure voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (Omzendbrief van 15/9/2005). In vergelijking met 2006 zien we wel een lichte daling. Ook dit valt te verklaren door de opstart van Minor-Ndako BZW, waar in bepaalde gevallen meerderjarigen (die niet in de procedure NBM terecht kunnen) een plaats kunnen krijgen.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Cijfers en interpretatie

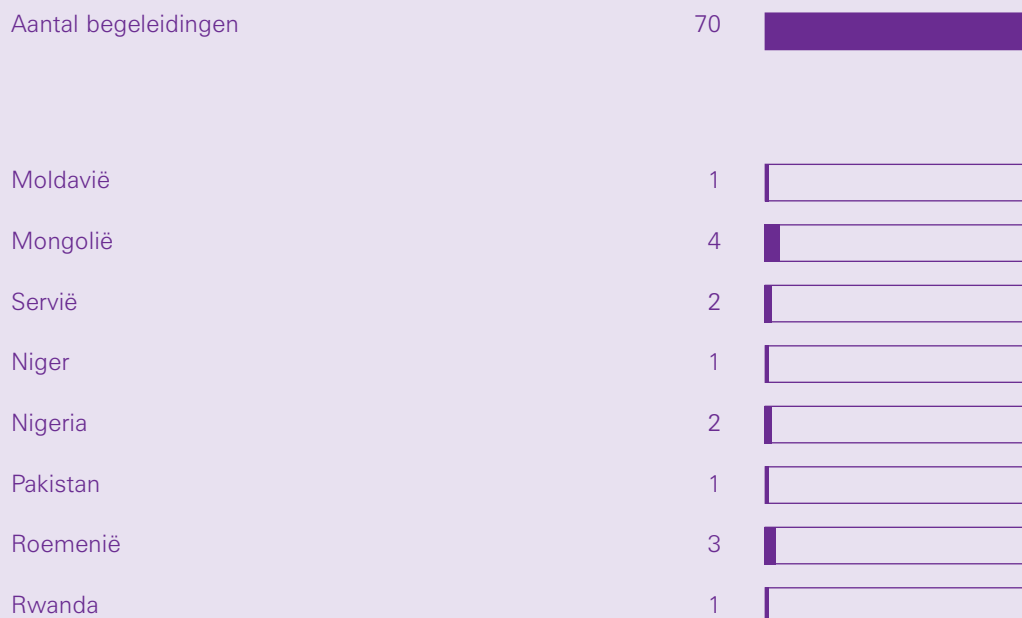
Aantal begeleidingen 70

Land van herkomst

Per land

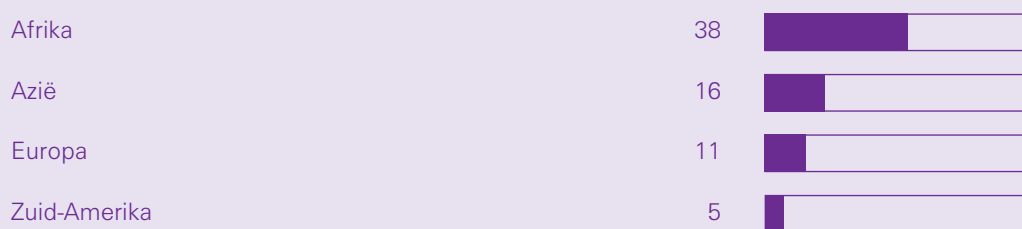

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Cijfers en interpretatie

Regio verblijf

Per regio

	2003	2004	2005	2006	2007
Afrika	31,40 %	46,51 %	61,50 %	57,50 %	54,29%
Azië	18,60 %	23,26 %	46,51 %	20,00 %	22,86%
Europa	48,84 %	25,58 %	19,40 %	17,50 %	15,71%
Zuid-Amerika	1,16 %	2,33 %	2,80 %	5,00 %	7,14%

Afrika blijft de belangrijkste herkomstregio. Het aandeel van de Afrikanen is voor het tweede jaar op rij gedaald. Het aandeel van de Aziaten is weer lichtjes gestegen maar blijft schommelen rond de 20%. De piek van Aziaten in 2005, met name 46.51% lijkt dan ook eerder een eenmalig fenomeen te zijn geweest. Het aandeel van de Europese minderjarigen daalt voor het vijfde jaar op rij. De uitbreiding van de Europese Unie heeft duidelijk merkbare gevolgen.

Het aandeel Zuid-Amerika is voor het vijfde jaar op rij gestegen. De stijgende trend zet zich verder door in 2007, maar blijft procentueel beperkt.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Cijfers en interpretatie

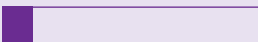

Aantal begeleidingen 70

Einde verblijf

Reden einde verblijf bij Minor

Vrijwillige vertrek / vertrek uit eigen beweging	3	
Verdwijning	3	
Doorverwijzing naar familie	1	
Vrijwillige terugkeer naar herkomstland	2	
Doorverwijzing naar andere voorzieningen bijzondere jeugdzorg	3	
Doorverwijzing naar pleegzorg	2	
Doorverwijzing naar asielcentrum	1	

Reden einde verblijf Major

Doorverwijzing naar begeleid zelfstandig wonen	8	
Doorverwijzing naar Jeugdrechtbank (via Bemiddelingscommissie)	1	
Verdwijning	1	

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Cijfers en interpretatie

Aantal begeleidingen	70	
Reden einde verblijf Kamertraining		
Vrijwillige terugkeer naar herkomstland	1	
Doorverwijzing naar begeleid zelfstandig wonen	2	
Doorverwijzing naar Jeugdrechtbank (via Bemiddelingscommissie)		
en dan naar psychiatrie	1	

24

In de dienst Begeleid Zelfstandig Wonen werden 10 begeleidingen stopgezet in de loop van het jaar:

Reden einde verblijf Begeleid Zelfstandig Wonen

Vastgelopen begeleiding/geen vrijwilligheid meer	2	
Stopzetting begeleiding BZW wegens voldoende zelfstandigheid	6	
Stopzetting begeleiding wegens ouder dan 21jaar	1	
Verdwijning	1	
Nog in verblijf op 31.12.2007	33	

Daar waar het aantal verdwijningen / vertrek uit eigen beweging in 2006 nog 15 % bedroeg, is dit vorig jaar terug gedaald tot 7,14 %. Het huidige opvangsysteem met eerst observatie en oriëntatie in een federaal centrum te Steenokkerzeel of Neder-over-heembeek. Waarna pas voorzien wordt in vervolgoopvang in federale asielcentra of voorzieningen van de gemeenschappen maakt dat het aantal verdwijningen in de vervolgoopvang gevoelig is teruggelopen. In de eerste opvangfase echter blijft het aantal verdwijningen hoog.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Nieuws van ...

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Nieuws van ...

Nieuws van ...

De werking van Minor-Ndako neemt jaar na jaar een andere vorm aan. We verhuizen, breiden uit, ontwikkelen nieuwe leef- en begeleidingsvormen, introduceren nieuwe namen voor onze afdelingen en verruimen onze doelgroep. Het gaat snel.

Minor-Ndako evolueerde tot een werking met verschillende afdelingen:

1. Benjamin

Op 6 oktober 2006 riep de Vlaamse Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op om in te tekenen op de in het kader van het Globaal Plan Jeugdzorg te realiseren uitbreidingen voor 2007 tot en met 2009. Ook in Brussel zou er een uitbreiding van het bestaande aanbod komen.

De Raad van Bestuur van Minor-Ndako vzw besliste om deze kans op kwalitatieve en kwantitatieve uitbreiding van onze werking niet links te laten liggen. Op een Algemene Vergadering werden, met unanimitieit van stemmen, de statuten aangepast en de doelgroep van Minor-Ndako verruimt. Zo wensen we voortaan 'onthaal, oriëntatie, (crisis)opvang en/of begeleiding aan te bieden voor alle kinderen, jongeren en hun gezinnen die zich in een problematische opvoedingssituatie¹ bevinden en/of onder toezicht staan van de jeugdrechter. Voor deze kinderen, jongeren en hun gezinnen wensen we diverse opvang- en begeleidingsvormen te ontwikkelen teneinde hun reïntegratie en functioneren in de maatschappij te bewerkstelligen'. Hierbij hebben we 'prioritaire en bijzondere aandacht voor buitenlandse niet-begeleide minderjarigen'.

Sinds 1 december 2007 heeft Minor-Ndako een erkenning voor de opvang en begeleiding van 10 kinderen tussen 0 en 12 jaar.

Met de afdeling Benjamin richten we ons tot minderjarigen tussen 0 en 12 jaar en hun gezinnen die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden en een vraag stellen aan het comité voor bijzondere jeugdzorg of waar er een vraag tot plaatsing is van een jeugdrechter in het kader van gedwongen hulpverlening.

Het gaat om een opvoedingssituatie die door de betrokken als perspectiefloos ervaren wordt en waarbij men er niet in slaagt om zonder deskundige hulp het geheel zodanig te veranderen dat het weer perspectiefbiedend wordt. Zonder de bedoeling te hebben om te stigmatiseren, kan dit verschillende oorzaken hebben: het overlijden van een ouder, het feit dat de ouders zelf weinig netwerk hebben om op terug te vallen, het feit dat één van de ouders in de gevangenis verblijft, het niet-begeleid zijn van een kind, psycho-sociale problemen bij één van de gezinsleden, ...

De algemene doelstelling van een opname en begeleiding in Benjamin is om het opvoedingsproces, daar waar het is vastgelopen, onder de loep te nemen. Vanuit een analyse van de situatie trachten we werkpunten te formuleren en, aan de hand van verschillende methodieken (modules) opnieuw perspectief te creëren voor ouders en kind(eren). Indien dit onmogelijk is zullen we, voor het kind en zijn context een traject uittekenen waarbinnen optimale ontplooiings- en ontwikkelingskansen gegarandeerd worden.

Het aanbod van Benjamin bestaat uit leefgroepbegeleiding, individuele begeleiding, contextbegeleiding, medische opvolging, psychotherapie, samenwerking met de school en juridische begeleiding. Dit aanbod verder uitwerken is DE uitdaging voor 2008!

¹ Een **problematische opvoedingssituatie (POS)** is een toestand waarin de fysieke integriteit, de affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen van minderjarigen in het gedrang komen. Dit door bijzondere gebeurtenissen, door relationele conflicten of door de omstandigheden waarin zij leven.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Nieuws van ...

2. Minor

De leefgroep 'Minor' die plaats biedt aan 10 buitenlandse niet-begeleide minderjarigen tussen 12 en 18 jaar, draaide in 2007 op volle toeren.

Het pedagogisch concept werd verfijnd en we gingen actief op zoek naar hulpbronnen voor de jongeren. Hulpbronnen in de maatschappij die de hulpverlening kunnen ondersteunen, de jongeren een plek geven waar ze tot rust kunnen komen, een plek buiten Minor-Ndako. Community-based werken noemen we dit. De hulpverlener mobiliseert rondom de jongere een netwerk van mensen met wie de jongere een band heeft en die onvoorwaardelijk met hem solidair zijn

De begeleider wordt hierbij gezien als een bemiddelaar die in de eigen omgeving van de jongere zoekt naar mensen met wie de jongere een band heeft en die om hem geven.

Dit kan via vrijetijdsbesteding, via het aanhalen van het netwerk dat een jongere reeds om hem heeft, via de school, ... Het volgende jaar zal hier actief aan verder gewerkt worden.

Daarnaast gingen we van start met een doorgedreven agressiebeheersingsbeleid. Met hele team werd een opleiding gevolgd rond de aanpak van agressie in de leefgroep.

Hiervoor deden we een beroep op de Interactieacademie.

We komen tot de conclusie dat agressie bijna dagelijks aanwezig is in de leefgroep.

Het gaat hierbij voornamelijk om verbale en fysieke agressie naar personen en materiaal.

Zowel op de leefgroep als op de medewerkers heeft dit een negatieve invloed. Hoog tijd dus, om werk te maken van een reeks maatregelen en deze te formaliseren.

28

3. Major

Major of de 'zelfregulerende leefgroep' werd verder uitgebouwd. Eind 2006 werd er voor Major een 'nieuw' team samengesteld en gingen deze mensen definitief van start met een nieuwe leef- en begeleidingsvorm. In Major wonen 6 buitenlandse niet-begeleide minderjarigen samen. Ze krijgen hierbij heel wat meer verantwoordelijkheid en zelfstandigheid dan de jongeren die in Minor verblijven.

Eind 2007 verhuisde deze werking naar het centrum van Brussel. Op deze manier kan Major uitgroeien tot een volwaardige zelfstandige woon- en begeleidingsentiteit.

In de leefgroep Major bieden we jongeren de kans om zich voor te bereiden op kamertraining, begeleid zelfstandig wonen of een zelfstandig leven. De jongeren leven in een aparte groep, waar steeds een begeleider aanwezig is. Deze begeleider bewaakt de groepsprocessen zonder al te veel te sturen.

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van het dagelijks leven leggen we zoveel mogelijk bij de jongeren zelf. Het is de bedoeling dat de jongeren hun reilen en zeilen zelf leiden binnen de grenzen en beperkingen van het huishoudelijk reglement en de begeleidingsovereenkomst. Hiervoor maken ze in groep afspraken om alles ordelijk te doen verlopen.

Op deze manier willen we jongeren geleidelijk aan de mogelijkheid geven om te groeien naar zelfstandigheid en om controle te krijgen over hun dagelijks leven.

Subdoelstellingen hierbij zijn:

- jongeren sociaal vaardiger maken
- jongeren leren om in groep en voor zichzelf beslissingen te nemen
- jongeren die in een drukke leefgroep minder goed functioneren de mogelijkheid geven om op een rustigere manier te leven
- 'tussenstap' tussen leefgroep enerzijds en BZW/KT anderzijds
- de jongeren trainen in universele vaardigheden

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Nieuws van ...

Om in aanmerking te komen voor Major dient een jongere minstens aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- geen agressie (voorheen in de begeleide leefgroep)
- dagbesteding hebben en volhouden
- minstens 15 jaar oud
- geen druggebruik
- akkoord consulent, voogd en team Minor-Ndako
- voorbereiding via checklist basisvaardigheden

4. Minor-Ndako kamertraining

2007 was het eerste jaar waarin Minor-Ndako 4 studio's ter beschikking had voor kamertraining.

We zien kamertraining als een voorbereiding op zelfstandig leven in België, het land van herkomst of elders. Binnen kamertraining willen we ondersteuning en intensieve begeleiding op maat bieden. Doorheen de begeleiding is het de bedoeling om de intensiteit alsook de frequentie van begeleidingsmomenten terug te dringen en alsmaar de verantwoordelijkheid bij de jongere zelf te leggen.

Begeleiding is niet enkel gericht op zelfredzaamheidsvaardigheden, maar binnen de kamertraining staat de begeleiding van psycho-sociale problematiek centraal. Binnen deze begeleidingsvorm wensen we expliciet in te gaan op vragen van buitenlandse niet-begeleide minderjarigen die zwanger zijn en/of een kind hebben.

Er bestaat geen algemeen traject voor de kamertrainers, het traject dat iedere jongere bewandelt is zowel qua vorm als qua inhoud, afgestemd op het individu en diens context.

- Bij een NBMV met een baby zal de nadruk liggen op begeleiding en ondersteuning in de ouderrol en de combinatie tussen ouderschap en andere verantwoordelijkheden zoals school en werk.
- Bij een NBMV die lijdt aan indringende psychische symptomen zal de nadruk liggen op het leren omgaan met deze symptomen op een dergelijke wijze dat het algemeen functioneren verbetert.

Bovendien zal het traject gekleurd worden door de gebeurtenissen die zich dagelijks voordoen.

- Bij een NBMV met een baby die specifieke medische zorgen nodig heeft, zal die medisch aspect en de beleving ervan veel aandacht krijgen.
- Ook de vorderingen betreffende het verblijfsstatuut kunnen leiden tot een aanpassing aan het kamertrainingstraject.

Het dossier van de jongeren verhuist naar een ander bureau bij de dienst vreemdelingen-zaken. Daarnaast stopt de voogdij.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Nieuws van ...

5. Minor-Ndako BZW

De dienst voor begeleid zelfstandig wonen van Minor-Ndako ontwikkelde het voorbije jaar zijn identiteit. Samen met het team werd er gewerkt rond visie- en methodiekontwikkeling inzake de ambulante begeleiding van buitenlandse niet-begeleide minderjarigen en jongvolwassenen tussen 17 en 21 jaar. Het bereiken van de meerderjarigheid is voor deze jongeren een belangrijk gegeven. Vooral op verblijfsrechtelijk vlak is dit een cruciaal moment. De bescherming die geboden wordt aan niet-begeleide minderjarigen valt weg, wat wil zeggen dat een aantal jongeren plots meerderjarigen 'zonder papieren' worden. Het dossier van de jongeren verhuist naar een ander bureau bij de dienst vreemdelingenzaken. Daarnaast stopt de voogdij.

Een jongere, en dus ook een buitenlandse niet-begeleide minderjarige, die 18 wordt heeft niet vanzelfsprekend het recht op voortgezette hulpverlening. Hij dient de hulpvraag te stellen aan de plaatsende instantie en er dient een akkoord te zijn op grond van gemotiveerde redenen. Daarom vindt er 3 maanden voor de jongere meerderjarig wordt, een overleg plaats met de consulent en de voogd.

Voor niet-begeleide minderjarigen is de meerderjarigheid in meer dan één opzicht een belangrijke mijlpaal. Vanaf dan is het vaak geen evidentie meer dat zij documenten afgeleverd krijgen die hun toelaten legaal op het grondgebied te verblijven. Het is belangrijk dat de begeleiding hier van bij het van start gaan van de BZW een zicht op krijgt om op deze situatie te kunnen anticiperen. We zijn bereid om buitenlandse niet-begeleide minderjarigen na hun 18e levensjaar te begeleiden indien er een duidelijke hulpvraag en een duidelijk hulpverleningsperspectief is, los van enige verblijfstitel.

Bij jongeren die geen zicht hebben op een legaal verblijfsstatuut na hun meerderjarigheid extra aandacht gegeven aan de mogelijkheid van vrijwillige terugkeer. Dit maken we mogelijk door een regelmatige bespreking van het land van herkomst en het maken van een objectieve en evenwichtige afweging van voor- en nadelen van beide leefsituaties.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Activiteiten en ontwikkelingen

Activiteiten en ontwikkelingen

1 **Therapeutische ondersteuning aan buitenlandse niet-begeleide minderjarigen**

Samen met Juna, een gelijkaardig centrum in Aalst en een bevoorrechte partner, diende Minor-Ndako een dossier in bij het Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid. De doelstelling was om ondersteuning te krijgen voor het project 'Therapeutische ondersteuning aan buitenlandse niet-begeleide minderjarigen'. Dit project werd goedgekeurd. Het project loopt over 2007 verder in 2008.

Juna en Minor-Ndako verzorgen beiden de eerste en categoriale opvang en begeleiding voor buitenlandse niet-begeleide minderjarigen in het kader van de bijzondere jeugdbijstand. Dit project groeide vanuit een samenwerking tussen beide organisaties. De ervaring leert ons dat de jongeren die we opvangen en begeleiden, omwille van hun situatie, vaak (psychosomatische)klachten vertonen en een groot risico lopen om psychosociale, psychische en, niet zelden, psychiatrische problemen te ontwikkelen. Met dit project wensen we onze expertise verder te ontwikkelen en een netwerk uit te bouwen inzake psychosociale zorg en therapeutische hulp aan minderjarige nieuwkomers, meer in het bijzonder buitenlandse niet-begeleide minderjarigen.

Eenzijds willen we binnen onze werkingen een aantal experimenten opzetten en methodieken ontwikkelen. Hiervoor willen we vertrekken vanuit onderzoek, literatuur en bestaande methoden. Anderzijds is het de bedoeling ook buiten de muren van onze voorzieningen te treden en op zoek te gaan naar kennis en kunde inzake de psychosociale en therapeutische begeleiding van de doelgroep.

Verder willen we andere diensten sensibiliseren en faciliteren inzake het werken met buitenlandse niet-begeleide minderjarigen (onder andere de diensten geestelijke gezondheidszorg). Van hieruit zullen we een netwerk uitbouwen met diverse diensten die zich (onder andere) engageren inzake psychosociale en therapeutische begeleiding van minderjarige nieuwkomers.

2. **Opstartmedewerker**

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ondersteunde de oprichting van Benjamin door de financiering van een opstartmedewerker voor de periode van 1 jaar. Op deze manier konden we, voor de effectieve toekenning van de erkenning, de oprichting van Benjamin grondig voorbereiden.

3. Caritas internationaal

Minor-Ndako werkt reeds geruime tijd samen met Caritas. Dit zowel inzake de ontwikkeling van standpunten als met betrekking tot concrete begeleidingen, in casu de voorgedij. Caritas beschikt over een projectenfonds waar diverse organisaties een beroep op kunnen doen. Zo ook Minor-Ndako. We dienden een dossier in voor de oprichting van een huurwaarborgfonds. Het dossier werd goedgekeurd.

Het huurwaarborgfonds is bestemd voor jongeren die van start gaan met begeleid zelfstandig wonen binnen Minor-Ndako BZW. Het gaat om jongeren die hierin, enkel, belemmerd worden omdat zij nergens aan middelen geraken om een huurwaarborg te betalen. Daarom gingen we van start met een fonds waaruit middelen geput kunnen worden om de huurwaarborg te lenen aan een jongere. Aan de jongeren zal gevraagd worden om – rekening houdend met hun beperkt budget – het geleende bedrag maandelijks terug te betalen. Hiermee wensen we, jaarlijks, voor een 20-tal jongeren de huurwaarborg voor te financieren en het begeleid zelfstandig wonen mogelijk te maken.

4. PC Deluxe, 'Minor-Ndako viert zijn 5e verjaardag'

Dit jaar kon Minor-Ndako 5 kaarsjes uitblazen. Een feest mocht niet uitblijven. We werden toegesproken door Minister Vanackere en een vertegenwoordiger van Minister Anciaux, die beiden onze werking in de bloemetjes zetten.

Daarna gaven de jongeren en begeleiders het startsein voor een spetterend muziekfeest, een PRAATCAFE DELUXE!

Om de twee maand organiseren de jongeren van Minor-Ndako, met de ondersteuning van de begeleiders, een praatcafé. Het is een informeel moment waarop ze bekenden kunnen uitnodigen en waarbij ontmoeting, netwerkvorming en diversiteit centraal staan. Het Praatcafé Deluxe was daar een uitloper van. Het was opgevat als een éénmalig muziekfestival voor vrienden, ex-bewoners, voogden, leerkrachten, buurtbewoners en andere voorzieningen uit de bijzondere jeugdzorg. Bij de optredens werd voorzien in een mix van muziekstijlen. Zowel hip-hop als wereldmuziek, rock en pop kwamen aan bod. Er werden wereldhapjes geserveerd die de jongeren met zorg hadden klaar gemaakt. Zo slaagden we erin om mensen de kans te geven om op een positieve manier met de werking van Minor-Ndako in contact te komen!

Het Praatcafé Deluxe werd mogelijk gemaakt dankzij middelen van de Vlaamse Gemeenschap, in het kader van een participatieproject.

5. Deelname aan een colloquium in Poitiers

In november 2007 namen enkele medewerkers van Minor-Ndako deel aan een Colloquium te Poitiers, georganiseerd door de Migrinter en de Universiteit van Poitiers. Dit colloquium was getiteld:

'La migration des mineurs non accompagnés en Europe. Les contextes d'origine, les routes migratoires, les systèmes d'accueil.'

Het doel van dit colloquium werd als volgt omschreven:

'De zelfstandige migratie van minderjarige kinderen en jongeren is een recent maar standvastig gegeven dat ons als Europese burgers bijzonder treft. Nochtans zijn de institutionele

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Activiteiten en ontwikkelingen

antwoorden die hierop gegeven worden ambigu: ze combineren repressieve normen bestemd voor de controle van de migratiestromen met de internationale normen voor de bescherming van het kind. NBBM worden in verschillende Europese landen dubbelzinnig behandeld: ze worden beschermd als kind maar verworpen als vreemdeling in illegaal verblijf.

Dit colloquium wil een ruimte voor uitwisseling en discussie creëren rond deze vraag. Het hoofddoel is enerzijds een dialoog installeren tussen onderzoekers en professionelen uit het werkveld om een coherente sociale en juridische behandeling voor te stellen, anderzijds het verenigen van de onderzoeken rond deze nieuwe tendens om de huidige migratiedynamiek beter te begrijpen en te anticiperen op de verscheidenheid aan redenen voor deze kinderen om hun land te verlaten.'

De eerste dag van het colloquium begon met een voorstelling van verschillende opvangmodaliteiten in Europa. Hier werd de manier van omgaan met NBBM in Frankrijk, Spanje, Italië en België voorgesteld. Nadien werd door universitaire onderzoekers uit België, Malta en Spanje toegelicht hoe deze jongeren op juridisch vlak beschermd worden in de verschillende Europese landen.

Die dag vonden er ook afzonderlijke ateliers plaats, waar een spreker voorstelde hoe de opvang in zijn land eraan toe gaat. Zo kregen we meer inzicht in de opvang van deze minderjarigen in Frankrijk, Spanje en Engeland.

De tweede dag van het colloquium ging over het gebrek aan bescherming van NBBM in Europa. De specifieke groep van jongeren die slachtoffer zijn van mensenhandel werd besproken door iemand van UNICEF Italië en werd vervolgens nader toegelicht door Ilse Derluyn en Margot Cloet. Zij gaven een uiteenzetting over de manier waarop de opvang voor deze jongeren georganiseerd is in België en met welke emotionele en gedragsproblemen deze jongeren te kampen krijgen. Nadien werd ook de mensensmokkel tussen Frankrijk en Groot-Brittanië voorgesteld door een onderzoeker van de Universiteit van Middlesex.

Vervolgens werd het thema van de vele verdwijningen van NBBM uit opvangcentra besproken. Wat zijn de oorzaken van dit fenomeen en hoe kan men dit vermijden?

Na de pauze konden we opnieuw kiezen tussen verschillende ateliers, met verschillende onderwerpen: 'Kafala' en wat doet dit voor de bescherming van minderjarigen, minderjarigen zonder bescherming in Spanje, Roemeense niet-begeleide minderjarigen, verhalen van NBBM.

In de namiddag werd de context van de jongeren in het land van oorsprong voorgesteld. Onderzoekers trachtten een antwoord te vinden op volgende vragen: welke factoren spelen een rol bij de migratie van minderjarigen, wat is het profiel van een NBBM, welk traject volgen deze jongeren, wat is hun doel?

Zo kregen we een voorstelling van onderzoeken en projecten die lopen in herkomstlanden als Albanië, Marokko en Senegal. Dit was een zeer interessant gedeelte, omdat het een beeld geeft van de achtergrond van de jongeren uit deze landen en de redenen waarom zij beslissen om hun land te verlaten.

Het colloquium werd afgesloten met de toespraak van iemand van de 'Irish Refugee Council'.

Al deze voordrachten zijn terug te vinden in video-presentaties op volgende link van de Universiteit van Poitiers: <http://upty.univ-poitiers.fr/mineurs>
In het voorjaar van 2008 komen ook de transcripties van deze voordrachten uit.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Slotwoord

Slotwoord

Een verhaal met een betekenis...

Ik lees rustig een boek op het platteland. Ik hoor geluiden...

Ik zie een olifant, een giraf en een slang. De dieren spelen samen.

Ik denk: 'Ik ben veel alleen en ik ga meespelen met de dieren.'

Wij spelen samen en dan ga ik naar huis: 'Daag dieren.' En dan ik wandel weg.

Ik kijk naar de dieren.

Maar de dieren worden triestig.

Olifant niet trompetteren, giraf hoofd naar beneden, Slang niet wandelen...

Ze denken aan mij en ze missen mij.

Ik wandel verder naar mijn huis. Maar ik ben in de bergen en ik denk:

'ik ben mijn boek vergeten.'

Ik stap terug en ik zie olifant met mijn boek in zijn slurf. Ik ben blij en ik loop naar

de olifant. Ik neem het boek en geef aan de drie dieren een kus en ik zeg:

'dankuwel dieren.'

Maar terug ik zie de dieren triestig en ik word ook triestig.

De dieren vragen aan mij om te blijven wonen daar.

De olifant zet mij op zijn rug en ik ben heel blij.

Ik zeg: 'Maar ik kan niet blijven hier, ik heb honger en hier is niet eten voor de mensen, alleen voor de dieren... Ik heb ook koud.'

De Slang gaat weg.

Dan de slang komt terug met een deken van een plant en ik slapen heel goed en ik heb

geen kou. Ik word wakker en ik ben blij. Ik heb gezien bananen en mango en andere

lekkere dingen om te eten.

Al de drie dieren werken en werken voor mij om eten te zoeken.

Na het eten ik zeg: 'Dieren, nu ik moet vertrekken naar mijn huis.'

Misschien mijn mama wacht op mij en zij weet niet waar ben ik.

Ik zie de dieren terug triest. Ik denk misschien zij hebben iemand nodig.

Dan ik zeg: 'dieren, jullie mogen naar mijn huis komen voor bezoek. Er is plaats.'

Zo wij vertrekken voor lange wandeling naar mijn huis.

Slang is vlug, giraf beetje, olifant is heel traag. Ik wandelen achter de slang.

Voor olifant is heel moeilijk. Zegt: 'Ik ben niet goed, heel fatigué, ik hier blijven,

anders dood.'

Ik heb gevraagd: 'Slang, kom terug, iedereen samen', ik zeg: 'courage' aan olifant en

anderen zeggen ook 'courage'. Hij is triestig en zegt: 'Ik niet goed, mijn leven stop, sorry

ik kan niet mee wandelen, jullie moeten samenblijven en verder wandelen. Dat is wat ik

zeg.' En dan olifant gaat beetje weg en slapen op de grond en gaan dood.

Ik, slang, giraffe rond de olifant praten en muziek. 'Ik hou van u, als jij bent dood,

moet rustig blijven waar jij bent nu, ik altijd denken aan u.'

Slang ook heel triest en geef kus. Giraf ook.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007

Minor-Ndako dankt

We stappen verder tot laatste berg en dan ik vragen: 'Giraf, alles goed?'. Zeggen: 'nee, ik ook niet goed. Ik moet drinken water.' Wij praten: 'Courage, is niet zo lang meer, straks beneden daar is water.'

Giraf zegt: 'Nee, ik kan niet meer wachten, als ik nu niet drinken ik dood.'

Dan slang vlug wandelen naar rivier en halen water voor giraf.

Giraf drinken heel veel en kan terug wandelen maar na 10 stappen zeg terug:

'Nee, ik ben moe, ik wil slapen, sorry.' We zeggen: 'Nee, kom maar bij mij wandelen, courage, we blijven slapen, nog 1 minuut en daar is mijn dorp.'

Dan daar is huis en we zijn allemaal samen. In huis is water en eten, maar mijn mama is niet thuis. En iedereen kan slapen en eten en drinken.

Dan ik hoor lawaai van olifant. Slang ook horen olifant. Wij gaan kijken vlug.

Maar olifant is niet daar. Wij missen olifant en zo wij horen olifant.

's Nachts mama komt in huis en zei zegt: 'Ik heb gezien olifant.' Veel bloed op mama.

Wij gaan kijken en wij zien olifant met zijn voet kapot. Ik moet helpen en ook mama helpen. Zo ik vertel alles aan mama over mijn vriend olifant.

Iedereen samen maakt draagbed voor olifant en dan olifant komt thuis.

Iedereen samen en dan terug spelen.

In verhaal jij kan zien wat is belangrijk in het leven:

Solidariteit, de groep maakt mensen sterk, praten en luisteren, denken aan mensen ziek en dood, geven en krijgen, elkaar verzorgen en helpen, mooi afscheid nemen, educatie.

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Minor-Ndako dankt

Met dank aan

De Vlaamse Gemeenschap

Dexia Bank

De Vlaamse Gemeenschapscommissie

VLAAMSE
In de werf
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

Fortis Foundation Belgium

Het Federaal Impulsfonds

Bijzondere jeugdzorg

Caritas International

Minor-Ndako Jaarverslag 2007
Colofon

Colofon

Minor-Ndako Jaarverslag 2006

Fotografie: Hanne Lamon, Hanne.lamon@telenet.be

Vormgeving: Trans-ID, Annelies Vaneycken, annelies@trans-id.be